

รายงานการวิจัย

การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
ระหว่างปี 2537-2541

**An Analysis of Five -Year Theses (1994-1998)
on English Teaching and Learning**

คณะผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พวงเพ็ญ อินทรประวัติ

สาขาวิชาภาษาอังกฤษ

สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม

ผู้ร่วมวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริลักษณ์ อุสาหะ

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี งบประมาณ 2542

ผลงานวิจัยเป็นความรับผิดชอบของหัวหน้าโครงการวิจัยแต่เพียงผู้เดียว

สิงหาคม 2544

บทคัดย่อ

เรื่อง การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
ระหว่างปี พ.ศ. 2537-2541

(An Analysis of Five-year Theses (1994-1999) on English Language Teaching
and Learning)

ผู้วิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พวงเพ็ญ อินทรประวัตติ และ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริลักษณ์ อูสาหะ

จุดมุ่งหมายของการวิจัยนี้มี 2 ประการ คือ เพื่อวิเคราะห์สภาพการวิจัยด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ทำสำเร็จในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2537-2541 จำนวน 327 เรื่อง และเพื่อวิเคราะห์รูปแบบการเขียนวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาโทในสาขาวิชาดังกล่าว จำนวน 10 เรื่อง ในการวิเคราะห์สภาพการวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในรอบ 5 ปี นั้น เป็นการวิเคราะห์รายงานการวิจัยในแง่ของปริมาณ ประเภท เนื้อหาสาระและระเบียบวิธีการวิจัย ส่วนการวิเคราะห์เพื่อศึกษารูปแบบการเขียนวิทยานิพนธ์เป็นการวิเคราะห์ส่วนเนื้อหาของวิทยานิพนธ์ทั้ง 5 บท และวิธีการเรียงลำดับข้อความในแต่ละส่วนของแต่ละบทของวิทยานิพนธ์ทั้ง 10 เรื่อง ทั้งนี้เพื่อจะ ได้รู้รูปแบบการเขียนทั่วไป รวมทั้งหน้าที่ต่าง ๆ ของข้อความที่ใช้ในวิทยานิพนธ์ในสาขานี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวิทยานิพนธ์เชิงทดลองและเชิงสำรวจ วิธีการศึกษาคำแนะนำการตามแนวการวิเคราะห์ของ Swales (1990) เป็นหลักทั้งหมด ซึ่งในการวิเคราะห์เพื่อศึกษาสภาพการวิจัยและการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อศึกษารูปแบบการเขียนวิทยานิพนธ์นั้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ซ้ำเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงอย่างน้อย 2 ครั้ง โดยทิ้งช่วงการวิเคราะห์ประมาณ 45 วันหลังจากที่ได้วิเคราะห์ในแต่ละครั้งไปแล้ว

ผลการวิเคราะห์สภาพการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษนี้มีปริมาณที่น้อยมาก ผลงานวิจัยส่วนใหญ่เป็นผลงานการวิจัยของนิสิตนักศึกษาที่เป็นวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาโท และในจำนวนวิทยานิพนธ์ดังกล่าว ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาด้านวิธีการสอนทักษะภาษาอังกฤษแบบต่าง ๆ รองลงมาเป็นการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถของผู้เรียนและสื่อการเรียนการสอนตามลำดับแนวโน้มของหัวข้อวิจัยที่มีมากขึ้น คือการใช้การสอนด้วยคอมพิวเตอร์ เมื่อพิจารณาด้านระเบียบวิธีการวิจัยพบว่าประมาณครึ่งหนึ่งเป็นงานวิจัยเชิงทดลอง รองลงมาเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ

ผลการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อศึกษารูปแบบการเขียนวิทยานิพนธ์พบว่า นิสิต นักศึกษา จากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ของไทยนั้น ใช้รูปแบบการเขียนรายงานวิจัยที่สอดคล้องกับรูปแบบ การเขียนที่เป็นมาตรฐานที่มีส่วนต่าง ๆ ของรายงานการวิจัย 5 ส่วนหรือ 5 บท คือ บทนำ บท ที่ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง บทที่กล่าวถึงการดำเนินการวิจัย บทที่กล่าวถึงผลที่ ได้รับจากการวิเคราะห์ข้อมูลและบทสุดท้ายที่เป็นการสรุป อภิปรายและเสนอแนะ ส่วนรูปแบบการเรียงลำดับข้อความในส่วนต่าง ๆ ของบทต่าง ๆ นั้นพบว่า ในบทนำนั้นมี ลักษณะการเขียนที่มีรูปแบบเป็น “ปัญหา-การแก้ปัญหา” และการเรียงลำดับข้อความไป อย่างต่อเนื่องและสอดคล้องเป็นความเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ บทที่ 2 ซึ่งเป็นการประมวล เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาของงานวิจัย จำแนกออกเป็นหัวข้อเรื่อง ใหญ่ ๆ โดยเฉลี่ยประมาณ 3-4 หัวข้อ เนื้อหาเป็นการเขียนอ้างอิงผลงานของผู้อื่นที่ ส่วนมาก ใช้รูปแบบการเขียนอ้างอิงเพียงแบบเดียวที่ดูเสมือนว่าเนื้อหาความรู้ที่อ้างอิงมานั้น เป็นข้อเท็จจริง บทที่ 3 ระบุบอกการดำเนินการวิจัยซึ่งประกอบด้วยข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล รูปแบบการเขียนที่ใช้ส่วนใหญ่ ชัดเจน เริ่มด้วยข้อความที่กล่าวถึงข้อมูล คือ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งเกณฑ์ในการเลือก และการดำเนินการกับข้อมูล ข้อความต่อไป คือ บอกชนิดและจำนวนของเครื่องมือ ขั้นตอนในการสร้างและคุณลักษณะ เช่น ความเที่ยง อำนาจจำแนกและความเชื่อมั่น ข้อความต่อจากนั้น คือ การเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งบอกแบบการวิจัย ลำดับขั้นตอนการเก็บ ข้อมูลและความถูกต้องในการเก็บข้อมูล และข้อความสุดท้าย คือ การวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็น การจัดกระทำกับข้อมูล รวมทั้งค่าสถิติที่ใช้ทดสอบ บทที่ 4 ระบุบอกผลที่ได้รับและ ในวิทยานิพนธ์บางเรื่องมีการอภิปรายผลด้วย ส่วนรูปแบบการเรียงลำดับข้อความนั้น เริ่มจากการท้าวความเดิมเกี่ยวกับการวิจัย ต่อไปเป็นการแสดงผล โดยบอกหัวข้อย่อ การอธิบายผลและตารางสรุปข้อมูลตัวเลข ข้อความต่อไป คือ การอภิปรายผล (ในบางเรื่อง) ที่มักเริ่มจากการสรุปผล พิจารณาตีความและระบุบอกสาเหตุ บทที่ 5 เป็นการสรุป อภิปราย ผลและให้ข้อเสนอแนะ รูปแบบการเรียงลำดับข้อความนั้น ส่วนมาก เริ่มจากการกล่าวถึง จุดประสงค์ของการวิจัยและสรุปผลที่ได้รับจากการวิเคราะห์ข้อมูล ตามด้วยการอภิปรายผล ซึ่งมีน้อยมาก และการให้ข้อเสนอแนะซึ่งระบุเป็นข้อ ๆ

จากผลการวิเคราะห์รูปแบบการเขียน พบว่าวิทยานิพนธ์ที่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยต่างกัน คือเชิงสำรวจและเชิงทดลอง ใช้วิธีการเขียนในบางส่วนของบางบทไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ การใช้รูปแบบการอ้างอิงผลงานของผู้อื่นในบทที่ 2 ที่แสดงว่ายอมรับสิ่งที่อ้างอิงเสมือนเป็น เป็นข้อเท็จจริงที่ไม่ต้องโต้แย้ง การไม่ระบุเหตุผลในการเลือกใช้เครื่องมือในบทที่ 3 และ ในบทที่ 4 หรือ 5 ที่มีการอภิปรายผลน้อยมาก ส่วนที่แตกต่างกันนั้นมีปรากฏในบทที่ 1 ที่ วิทยานิพนธ์เชิงสำรวจกล่าวถึงความจำเป็นมาของการวิจัย สาเหตุและการแก้ไขปัญหาแต่ใน

วิทยานิพนธ์เชิงทดลองจะเพิ่มส่วนที่เป็นความสำคัญเข้าไปด้วย และในบทที่ 3 ที่ระบุออก การดำเนินการวิจัยนั้น แม้ว่าจะมีส่วนต่าง ๆ เหมือนกันแต่ในวิทยานิพนธ์เชิงทดลองให้ รายละเอียดมากกว่าในวิทยานิพนธ์เชิงสำรวจ ส่วนในบทที่ 4 ซึ่งเป็นการระบุผลที่ได้รับ จากการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ในวิทยานิพนธ์เชิงสำรวจจะมีรายละเอียดของเนื้อหามากกว่าใน วิทยานิพนธ์เชิงทดลอง

ข้อเสนอแนะจากสิ่งที่พบในการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อศึกษาสภาพการวิจัย มี 3 ประการ ดังนี้ คือ ประการแรก ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษควร ศึกษาวิจัยให้มากขึ้นในทุกระดับ ประการที่ 2 ควรมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการทำ วิจัยเพื่อสร้างความมั่นใจในการทำวิจัย รวมทั้งเรื่องระเบียบวิธีวิจัยในลักษณะต่าง ๆ ประการที่ 3 ควรศึกษาวิจัยต่อไปเกี่ยวกับสาเหตุที่ไม่มีการศึกษาวิจัย ส่วนข้อเสนอแนะที่ เกี่ยวข้องกับวิธีการเขียนวิทยานิพนธ์มี 4 ประการ ดังนี้ ประการแรก นิสิต นักศึกษาควร ศึกษารูปแบบตัวอย่างการเขียนรายงานการวิจัยที่ดี ประการที่ 2 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวิธีการ เขียนที่ใช้วิธีการดังกล่าว ประการที่ 3 ควรมีการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับกระบวนการคิด อย่างมีวิจารณญาณ ในทุกระดับชั้น และประการสุดท้าย ควรมีการฝึกฝนทักษะการเขียนอย่าง มีวิจารณญาณอย่างจริงจัง

Abstract

The purposes of this study were to describe English language research studies (teaching and learning) conducted in Thailand from 1994-1999 and to analyze the discourse structure of a thesis as a genre. More specifically, the objectives were (1) to describe the nature of the research in terms of quantity, types (a thesis or non-thesis), content, and methods employed, (2) to discover the regular occurrences of rhetorical functions to achieve moves in each section of the theses, and (3) to compare general discourse structures of each section of survey and experimental theses.

To describe the nature of the research, 327 research reports and theses on English language studies were analyzed using the checklist procedure. The percentage of their frequency was calculated. Then, Swales' (1990) genre analysis, which uses moves as the unit of the analysis, was employed to analyze the discourse structures and their rhetorical functions of 10 samples, 5 survey and 5 experimental, chosen through stratified random sampling from the aforementioned research population. Two of each were drawn from each year. To ensure the validity and reliability, the analysis was done twice, approximately 45 days apart.

The findings on the nature of research revealed that the quantity of the research conducted during the five-year period was minimal. The majority of them were master's degree theses that studied various methods of teaching English, students' language proficiency, and instructional materials. There was a trend towards computer-assisted instruction. The theses were mainly experimental and survey.

The findings from analyzing the content of the theses proved that the standard framework of the research report was followed. Specifically, different patterns of moves in each of the five sections of the theses: Introduction, review of related literature, the methodology, results (and discussion) and conclusions, (and discussion) and recommendations were systematic. The introduction using the problem and solution frame provided the context/ rationale for the research topic and its importance. The review of related literature comprised of 3-4 topics. From a narrow range of citation options used, it indicated mainly that knowledge is a set of facts to be discovered and accepted; very few were presented as controversial. The methodology described the data, the instruments, the procedure and the data analysis respectively. The order and relationships in this section were very distinctive. The results presented the data from the findings. Some of the studies included the discussion section here. The line of thought shown in the sequence of moves consisted of claims, the data in support of claims, and "warrant," showing how the data supported the claims. The last section, the conclusions, the discussions and the recommendations, restated the objectives, summarized the data resulted from the findings, argued that the data were sufficient to validate the objectives and the hypotheses and recommended the practical use of the findings and further studies.

It was noticed that both experimental and survey theses used the same framework of research report. Their functions of moves were common in three sections: approval the knowledge as facts in the second section, no reasons for using the instruments in the third section, and minimal discussions in the fourth (or fifth) section. However, there were also some differences: the inclusion of the significance of the research topic of experimental theses in the first section, the expansion of details in the third section of the experimental theses, and the longer interpretation of the results of the survey counterparts in the fourth section.

It was recommended that more research and research workshops should be conducted and that critical thinking should be taught at all levels of Thai education.